

استاد ESTAD

ESKİ TÜRK EDEBİYATI ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

[Journal Of Old Turkish Literature Researches]

Prof. Dr. Abdulkerim Abdulkadiroğlu Armağanı

E-ISSN: 2651-3013

Cilt: 5 Sayı: 3 Aralık 2022

ss. 912-917

BİR TEZİN SERGÜZEŞTİ

Cüneyt AKKUŞ*

Lisans eğitimim yıllarımda hocam Mehmet Sarı'nın tok sesiyle okuduğu beyitlerin etkisiyle Klasik Türk Edebiyatına ilgi duymaya başlamıştım. Bu nedenle seçmeli ders olarak Mehmet Sarı Hocamın "Metin Şerhi" dersini seçmiştim. Mezuniyet tezimin konusunu belirlemek için hocamın odasına gittiğimde ben bir konu söylemiştim. Hocam, o konuyu da çalışabilirsin, ama senin için çok önemsedğim bir konu seçtim, dedi. Bunu söylerken hocam heyecanlıydı. "Tabii ki hocam, nasıl isterseniz." dedim. "Sana hocamın hayatını tez yaptırmayı düşünüyorum." dedi. Büyük bir şaşkınlıkla "Abdülkerim Abdulkadiroğlu Hocanın hayatı mı?" dedim. Hocam, evet, dedi. Mehmet Sarı Hocamın hocasına olan muhabbeti kendisini tanıyanlarca malumdur. Derslerimizde sıkça adı anıldığı için o anda bile ağır bir emaneti üzerime aldığımı hissetmem zor olmasa da bu teklifi çok büyük bir hevesle kabul etmiştim.

Abdulkerim Abdulkadiroğlu Hoca, bölümümüzdeki hocalarımızın çoğu tarafından bilindiği için tez konum hemen duyulmuştu. Belki de bölümün en hassas tezi benim tezim olacaktı. Mehmet Sarı Hocam, tezin süreciyle ilgili

* Alaşehir Bilim ve Sanat Merkezi Müdür Yardımcısı.

Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları Dergisi [ESTAD]

Prof. Dr. Abdulkerim Abdulkadiroğlu Armağanı

Cilt: 5 Sayı: 3 Aralık 2022 ss. 912-917

beni bilgilendirdi. Tabii ki Abdulkerim Hocanın telefonunu da verdi. Kendimi tanıtmamı söyledi. Hocayı tanımak için ilk önce kitaplarını okumamı istedi. O zamanlar kitaplara ulaşmak o kadar kolay değildi. Ben kitapları temin etmek için planlamalar yapıyordum. Hocam Mehmet Sarı, hocasının elinde olan kitaplarını okumam için bana verdi. Abdülkerim Hocayı aramam gerekiyordu. İlk başta heyecandan telefon açamadım. Bir süre sonra Mehmet Sarı Hocamın verdiği cesaretle telefon açabildim. Bu benim bir profesörle de ilk bireysel konuşmam olacaktı. Bu bile beni heyecanlandırıyordu. Telefon numaralarını heyecanla çevirdim, Aslında on bir rakama basılacaktı, zor bir şey değildi bu. Ama numaraların çevrilmesinden sonra Abdulkerim Hocayla, hocalarımın hocasıyla, bir profesörle konuşacak olmanın heyecanı bir numaradan sonra basacağım diğer numaraya geçerken beni büyük bir tazyikin altına sokuyordu. Nihayet numaralar bitti çağırı sesi birkaç kez çaldıktan sonra nahif fakat otoriter bir sesle açıldı telefon. Selam verdim ve kendimi tanıttım. Hoca benim hakkımda bazı sorular sordu. Tanışmanın ardından telefonu kapatırken “Sen öğrencisin sakın para vererek kitap alma kitapları ben vereceğim sana.” dedi. Bu, benim hocaya hayranlığımı sağlayan ilk davranışı oldu.

Kendimce hazırlıkları yapmıştım. Hocadan randevu talep ettim. Gazi Üniversitesi’ndeki odasında buluşmak için sözleştik. Ben sabırsızlıkla Ankara’ya gideceğim günü beklerken bölümden hocamız olan Rahim Sağ, Abdulkerim Hocanın yanında nelere dikkat etmem gerektiği hususunda uyarılarda bulundu. Bu büyük bir ihtimalle danışman hocam Mehmet Sarı’nın isteğiydi. Rahim Sağ Hocam daha gitmeden o günün provasını bana yaptırmış oldu.

Gün geldi. Ben Ankara’ya doğru yola çıktım. Bu benim Ankara’ya da ilk gidişim olacaktı. İlk defa büyük bir üniversite görecektim. Hocalarımın hocasıyla tanışacaktım.

Gazi Üniversitesi’nin Eğitim Fakültesi’nin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne gelince koridorlardaki isimlikleri ağız açık okumaya başladım. Türkoloji’nin devlerinin isimleri hep orda yazılıydı. İsimlerini kitaplarda gördüğüm hocaların çoğuyla bir kapı vardı aramda. O andaki duygularım tarif edilemezdi.

Mehmet Sarı Hocamın uyarılarını dikkate alarak tam sözleştiğimiz saatte Abdulkerim Hocanın kapısını çaldım ne önce ne de sonra. İçeri girdim. O esnada lisansüstü öğrencileriyle ders yapıyordu. Hem hocayla hem onlarla tanıştım. Hoca otur demeden oturmam. Lisansüstü öğrencileri bir süre sonra odadan ayrıldı.

Abdulkerim Abdulkadiroğlu Hoca ilk olarak beni tanımaya çalışıyordu. Sorduğu sorulara kemal-i edeple cevap vermeye çalıştım. Biraz vakit geçince senin karnın atır, bir şeyler içmeden de misafir odadan çıkarılmaz, ne içersin söyle, dedi. Ben adaçayı iebileceğimi söyledim. Hoca kendi elleriyle hazırladığı adaayını bana ikram etti. Bu benim için pir elinden bade içmekten farksızdı. Ardından bir kfteciye gittik. Benim için olağanüstü anlardı bu anlar. Bir Profesrle yemek yemek benim için inanılmaz bir andı.

Odasına döndüğümüzde yine ikramları devam etti. Bir müddet sonra “Gelelim senin söyleyeceklerine, soracaklarına, neler yaptın bakalım?” dedi. Ben hazırladığım soruları sormaya başladım. Sorular ajandamda yazılıydı. Hatta bir savcı gibi hazırlamışsın soruları diyerek espri yaptı. Bir müddet sonra “Cüneyt, şimdi bu cevaplar eksik olabilir, söylemek istediklerim eksik kalabilir. şimdi söylemeyip aklıma sonra gelebilir, en güzeli sen bana soruları bir mektupla gnder, ben de sana cevaplarını yazarak göndereyim.” dedi. Hatta bir ara Leyla Karahan Hocanın odasında olup olmadığını bakmamı istedi. O anda ellerim titredi. Hatta ilk başta kapıyı bile alamadım. Hoca farkına vardı. “al, sen kapısını al.” dedi. Kapıyı aldım ama Leyla Hoca odasında yoktu. Hocayla sohbet ederken M. Esad Coşan’ın talebesi olduğunu öğrenmem de beni çok sevindirdi. Çünkü M. Esat Hocaya ayrı bir hrmetim vardı.

Bir müddet daha oturdum. Sonra hocadan izin istedim. Hoca, kitaplarını imzalayarak bana verdi. Ben de odasından ayrıldım ve Afyon’a geri döndüm. Bir rüyadan uyanmışcasına Mehmet Sarı Hocamın yanına vardım. Görüşmenin çok güzel geçtiğini söyleyip bu tezi bana verdiği için teşekkür ettim.

Afyon’a döndükten sonra ilk iř olarak el yazısıyla ve dolmakalemle bir mektup yazıp sorularımı gönderdim. Kâğıdı ve zarfı kaç kere değiştirdim, kaç defa yenisini yazdım, Allah biliyor. Çünkü mektup her şeyiyle kusursuz olmalıydı. Adeta Taptuk Emre dergâhına odun taşıyan Yunus hassasiyetini taşıyordum.

Çok geçmeden Mehmet Sarı Hocam, beni odasına çağırdı. Bir kutu vardı önünde. Kutuyu amamı söyledi. İçinde birkaç kitap bir mektup ve sorularımın cevaplandığı bir dosya vardı. Sorular daktiloyle cevaplanmıştı. Mektupta tezle ilgili öneriler vardı. Bu önerilerden biri de hocanın doktora öğrencileri ve dostlarından da fikir almamdı. Hoca, fikir almam gerekenlerin isimlerini ve telefonlarını göndermişti. Bu kutunun içinde bir sürpriz de vardı. Hocanın arkasındaki panoda bir Hadis-i şerif yazılıydı. Ben onu ajandama

yazmıştım. O Hadis-i Şerifi de bana göndermişti. Bu hocanın detaya verdiği önemi gösteriyordu.

Hocanın önerdiği kişilerden telefon vasıtasıyla bilgiler istedim. Sağ olsunlar her biri memnuniyetle gönderdi. Ama bir kişi vardı ki ısrarla talebimi mektupla göndermemi istedi. Tabii ki ben karşımdaki kişiyi sadece isim olarak tanıyor; kim olduğunu bilmiyordum. Oysa karşımda bir dev varmış desem abartı olmazdı. Bu kişi Mehmet Turan Yarar'dı. Sonradan asıl işinin veterinerlik olmasına rağmen Mehmet Turan Yarar'ın aruzu Türkçemize çok güzel uyarladığı için bestelenmiş şiirlerinin bulunduğu *Daracık Düşler* adlı şiir kitabı ile *Doruktan Doruğa* adlı enfes bir araştırma kitabının olduğunu öğrendim. Tam bir nezaket abidesiydi. Mehmet Turan Yarar Bey'in istediği gibi hocaya gösterdiğim titizlikle mektubumu yazdım. Cevaben gelen büyük zarfın içinde bir mektup ve imzalı iki kitap vardı. Hocayla mektuplaşmamız uzun süre devam etti. Bu tezin bana kazandırdığı en önemli kazanımlarından biridir, Mehmet Turan Yarar Bey'le tanışmam.

Tez ile ilgili dokümanlar tamamlanınca Mehmet Sarı Hocanın danışmanlığında Abdulkerim Abdulkadiroğlu Hocanın nezaretinde tezin yazılma sürecine başladık.

Tez ilerleyince hocadan yeni bir randevu istedim. Buluşma yeri olarak Milli Kütüphaneyi söyledi. Orada gittiğimde yanında yine lisansüstü öğrencileri vardı. Bir müddet dersi sessizce dinledim. Onlar gittikten sonra bu sefer hoca elimdeki çıktılarını inceledi. Önerilerini, düşüncelerini söyledi. Ardından beni en altından üstüne kadar Milli Kütüphaneyi gezdirdi. Kendimi özel bir misafir gibi hissettirdi.

Abdulkerim Hocayla bir diğer buluşmamız yine kendi odasında olmuştu. Önerilerde bulundu, tashihleri yaptı. Kendisine araştırma yapmak istediğim konuyu, memleketim Alaşehir'de bulunan Kadı Şeyh (Kadı Mehmed Efendi) Camii hakkında bir araştırma yapmak istediğimi söyledim. Elime imzalı küçük bir kâğıt verdi ve beni Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne gönderdi. Böylece hocanın sayesinde orada çok verimli bir araştırma yaptım.

Abdulkerim Hocayla son buluşmamız ise tezin bitiş aşamasında oldu. Bizim lisans eğitimimiz zamanımızda bilgisayar pek yaygın değildi. Benim tezimi dayıoğlum yazıyordu. Tabii ki ben söyleyip o yazdığı için hatalar oluyordu. Planımız, çıktı aldıktan sonra hataları incelemektir. Mehmet Sarı Hocanın da onayıyla son çıktıyı alıp hocanın yanına gittim. Kırmızı kalemle düzeltmeleri yaptı, önerilerini söyledi. Dediklerini düzeltmem kaydıyla tezi Mehmet Sarı

Hocama sunabileceğimi söyledi. Abdulkerim Hocanın onayını aldıktan sonra üzerimden büyük bir yük kalktı. Bu tez Abdulkerim Hocanın hayatını ele alan ve onunla yüz yüze yapılan ilk ve tek çalışma olması sebebiyle çok önemli bir çalışmaydı. Bu durum beni açıkçası çok germişti. “Sakınılan göze çöp batar” denir ya, bundan sonrası tam da böyle oldu.

Nihayet sona yaklaştık. Düzeltmeleri yaptım. Her şey yolundaydı sadece çıktıyı almak kalmıştı. Çıktıyı alıp onay için tezi Mehmet Sarı Hocama teslim edecektim. Bunun için Afyon’dan Alaşehir’e geldim. Bir arkadaşımın dükkânından alacaktık çıktıyı. Tezim iki disket halindeydi. Disketi bilgisayara taktığımda “Ön Söz” ve “Giriş” kısımlarının olduğu disketin bozulduğunu gördüm. Bir anda dünyam yıkıldı. Hemen diğer disketi taktım, şükür o disket sağlamdı. Planım, çıktıları almak sonra matbaada ciltletmek ve Afyon’a giderek tezi hocaya teslim etmektir. Disket bozuk çıkınca sabahladık. Aceleyle çıktıları alıp matbaada ciltlettim ve Afyon’a yola çıkmadan önce de bir nüshasını Abdulkerim Hocaya gönderdim ve Afyon’a gittim. Tezi Mehmet Sarı Hocama teslim ettim ve imzalattım. Derin bir oh çektim. Fakat bu “oh”u maalesef erken çekmişim.

Bu sırada tezin “Ön Söz” ve “Giriş” bölümlerinde bazı yazım hataları gördük. Ben tezi ciltçiden teslim alır almaz hocaya göndermişim ve düzeltme ihtimalim yoktu. Büyük bir hayal kırıklığıyla hocayı arayıp özür dilemek istedim. Ama Abdulkerim Abdulkadiroğlu Hoca, “Beni hayal kırıklığına uğrattın.” diyerek benimle konuşmak istemedi. Çok mahcup olmuştum. Uzun zaman hocayı arayamadım. Durumu Mehmet Turan Yarar Bey’e anlattım. Hoca sana hala kızgın biraz zaman ver, dedi. Bir keresinde Gazi Üniversitesi’ne odasının önüne kadar gittim, ama cesaretimi toplayıp kapısını çalamadım. Bu sefer de araya biraz soğukluk girdi. Ben de ihmal ettim.

Bir gün hocanın e-mektup adresine bütün cesaretimi toplayarak hem hatalarımın sebebini hem de söylemek istediğim bazı şeyleri yazdım. Cevap çok geçmeden geldi. Tarih, 13.01.2006 idi. Kızgınlığının geçtiği belli oluyordu. Artık hocanın yanına gidip elini öperek özrümü yüz yüze söyleyebilirdim. Her ne kadar hemen gitmeyi arzu etsem de araya hesapta olmayan işler girdi ve Abdulkerim Abdulkadiroğlu Hocamızı bir daha görmek nasip olmadı.

Takvimlerin 2 Şubat 2006’yı gösterdiği gün bir haber geçti televizyonda. Bir anda dondum kaldım. Haberde Gazi Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Abdulkerim Abdulkadiroğlu’nun vefat ettiği yazıyordu. Bir anda yıkılmışım. Keşke son görüşmem dijital ortam yerine yüz yüze olsaydı.

Tabii ki bu durumda Necip Fazıl’ın şu dizeleri insanın aklına geliyor:

“Ey genç adam, yolunu adım adım bilirsin!

Erken gel, beni evde bulamayabilirsin!”

Maalesef bu pişmanlığın telafisi yoktu.

Abdulkerim Abdulkadiroğlu Hocamızın ruhu şad mekânı cennet olsun.